C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosar nr.1r-644/24 Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
Judecător: Gheorghe Ciobanu

D E C I Z I E
În numele Legii

09 decembrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecători Svetlana Şleahtiţki şi Oxana Mironov
a judecat în ordine de recurs, recursul inculpatului Munteanu Grigore declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 28.03.2024, pe cauza penală în privința lui:

Munteanu Grigore, născut la *****, IDNP *****, originar din ***** căsătorit, lucrează în calitate de ***** la *****, grad de invaliditate nu are, *****, cetățean al Republici Moldova, anterior condamnat prin,

-Sentința Judecătoriei Teleneşti din 06.02.1997 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.120 alin.(2) din Codul penal (redacția anului 1961), fiindu-i stabilită o pedeapsă de 5 ani închisoare. În baza art. 43 din Codul penal (redacția anului 1961) a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea unui termen de probă de un an.

-Sentința Judecătoriei Anenii Noi din 20.12.2007 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) din Codul penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. În baza art.90 din Codul penal a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea unui termen de probă de un an;

-învinuit în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

-Instanța de fond: 27.12.2023 – 28.03.2024.

-Instanța de recurs: 11.10.2024 – 09.12.2024.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

a constatat:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 28.03.2024 Munteanu Grigore, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 150 (o sută cincizeci) ore.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui Munteanu Grigore se va calcula din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Controlul asupra comportării și executării de către Munteanu Grigore a pedepsei stabilite prin prezenta sentință, s-a pus în obligația organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

În temeiul art.67 alin.(2/2) din Codul penal Munteanu Grigore va semna un angajament prin care se va obliga să se prezinte, în termen de 5 (cinci) zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul.

A fost informat Munteanu Grigore că, în baza art.67 alin. (3) din Codul penal, în caz de eschivare cu rea-voință de la munca neremunerată în folosul comunității, pedeapsa se va înlocui cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 (patru) ore de muncă neremunerată în folosul comunității, iar în acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 (trei) luni.

S-a aplicat în privința inculpatului Munteanu Grigore măsura preventivă „obligarea de a nu părăsi țara”, cu punerea acesteia în executare imediat, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

A fost obligat inculpatul Munteanu Grigore de a nu părăsi teritoriul Republicii Moldova fără încuviințarea instanței, de a nu se ascunde de instanță, de a se prezenta la citarea instanței de judecată şi de a comunica acesteia despre schimbarea domiciliului.

Dispoziția privind aplicarea măsurii preventive „obligarea de a nu părăsi țara” este executorie din momentul pronunțării sentinței.

S-a instituit consemn la frontieră în privința inculpatului Munteanu Grigore pe durata măsurii preventive, prin interzicerea ieșirii de pe teritoriul Republicii Moldova, reținerea pe durata ce nu poate depăși termenele legale de reținere și informarea procurorului în Procuratura raionului Telenești, Mihail Chipăruș, și a instanței de judecată.

Pentru a asigura punerea în executare a sentinței în partea aplicării măsurii preventive „obligarea de a nu părăsi țara”, aceasta fiind expediată pentru cunoștință și executare imediată către organul de poliție în a cărei rază teritorială locuiește inculpatul și organelor de frontieră, pentru executare şi ridicarea provizorie a pașaportului, precum și Serviciului Vamal.

S-a încasat de la Munteanu Grigore, în beneficiul statului suma de 768 (șapte sute șaizeci și opt), cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru întocmirea Raportului de constatare nr.202326P0122 din 05.09.2023 și Raportului de expertiză judiciară nr.202302D1762 din 27.11.2023.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și civilă Smuc Vasili.

S-a încasat de la Munteanu Grigore, în beneficiul părții vătămate Smuc Vasili, suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că, Munteanu Grigore la 28.08.2023, în jurul orei 08:30, activa în calitate de ***** la ***** din ***** și deplasându-se cu automobilul personal de model „Volkswagen Cady" din regiunea s.Zgărdești spre satul Ghiliceni în adiacența fermei a observat că se deplasau două căruțe cu baloți de paie, pe care i-a stopat. Într-o căruță era *****, iar în alta Smuc Vasile, care aveau fiecare câte două balote de paie.

Munteanu Grigore fiind angajat în calitate de ***** la ***** a intuit că aceste balote au fost luate din gospodăria unde activează în caliate de *****, respectiv i-a întrebat de unde au luat paele și aceștia i-au comunicat că au vorbit cu directorul ***** și au procurat paele.

În rezultatul verificării de către Munteanu Grigore a celor declarate de către ***** și Smuc Vasile, a considerat că aceștia nu spun adevărul și s-a iscat o cerată între cei trei.

Ca urmare, Munteanu Grigorea conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale, intenționat, pentru a cauza vătămări corporale lui Smuc Vasili s-a apropiat de căruța acestuia, în timp ce Smuc Vasili era așezat pe un balot de paie în căruță, l-a apucat de mână și l-a tras jos.

Ca urmare, Smuc Vasili a căzut jos și s-a traumat și a fost transportat la spital cu automobilul Serviciului Ambulanță Urgentă, iar ulterior, începând cu data de 01.09.2023 a fost internat în spital pe o perioadă de o săptămână.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202302D1762 din 27.11.2023, Smuc Vasili a suferit vătămări corporale medii sub formă de luxația humerusului drept cu deplasarea capului humeral caudal și medial cu edem al țesuturilor moi la acest nivel, care au fost cauzate cel mai probabil în rezultatul acțiunii traumatice prin tragerea și/sau rotirea articulației scapulo-humerală.

Prin acțiunile sale intenționate Munteanu Grigore a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, individualizată prin *„vătămarea intenţionată medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii, care nu este periculoasă pentru viaţă şi nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătăţii".*

3. Sentința a fost atacată cu recurs de către inculpatul Munteanu Grigore, ce a optat pentru casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din

28.03.2024 și anume în latura încasării prejudiciului moral în cuantum de 20 mii lei în beneficiul părții vătămate Smuc Vasili, cu micșorarea acestuia la 5 000 lei, reținând în argumentarea acestor cerințe faptul recunoașterii vinovăției de către inculpat, caracterul excesiv al sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral, ce nu se află în concordanță cu gradul suferințelor de ordin moral al părții vătămate, inculpatul activînd în calitate de *****, salariul lunar fiind de cîteva ori mai mic decît cel mediul pe economie în R. Moldova.

4. Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod de Procedură Penală al RM, (1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Până la data examinării recursului, părțile nu au prezentat referințe pe marginea acestuia, fapt ce nu împiedică examinarea lui.

5. Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul formulat pe caz, ca nefondat urmează a fi respins.

În drept, Colegiul îşi va întemeia soluţia reţinută în baza art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală conform căruia*, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

6. *În fapt,* ținând cont de motivele cererii de recurs, Colegiul nu se va expune asupra fondului cauzei penale dedusă judecății, dat fiind necontestarea acestui de către părți, ci se va expune doar în limita cerințelor formulate de inculpatul-recurent în ce privește latura acțiunii civile și anume solicitarea privind micșorarea cuantumului daunei morale încasată în favoarea părții vătămate.

Reieșind din aspectele faptice a cauzei, Colegiul concluzionează că, în acest aspect, instanța de fond corect a pus în aplicare prevederile art. art. 225 alin. (1); 397 pct. 1); 385 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, soluționând la adoptarea sentinței și cerințele victimei Smuc Vasili de încasare a despăgubirilor morale, mai cu seamă că acestea au fost formulate la 27.10.2023 (f.d. 32), până la depunerea cererii de examinarea cauzei în procedură simplificată, ceea ce implică inclusiv recunoașterea daunelor cauzate prin infracțiune, cuantumul încasat fiind proporțional faptei comise și având drept scop acordarea satisfacției morale victimei infracțiunii de *vătămarea intenţionată medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii*.

Aceasta pentru, că potrivit art. 397 pct. 1) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să cuprindă hotărârea cu privire la

acțiunea civilă înaintată în ordinea art. 221 Cod de procedură penală, iar în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii (...) morale prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârşirea acesteia, la alin. (2) pct.4) a normei visate menționându-se restituirea prejudiciului moral.

Din conținutul prevederilor legale statuate la art. 2037 alin. (1) – (3) Cod civil, rezultă, că m*ărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului,* dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, *și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, (...), luându-se în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate; (...), urmând a se acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, luându-se în cont particularitățile cazului*.

La fel, Colegiul face referire și la jurisprudența CtEDO, în cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003) în care s-a indicat de principiu, că *atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, ea poate semnific introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci şi repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit.*

Totodată, Colegiul reţine, că CtEtDO a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce priveşte proba prejudiciului moral, constatând repetat că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul şi raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanţele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existenţă a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu şi a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă. Pentru ca atacul adus drepturilor nepatrimoniale ale persoanei să producă un prejudiciu moral, el trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate şi să fi fost realizat într-o manieră care să cauzeze un prejudiciu exerciţiului personal al dreptului la respectarea vieţii private *(cauza A. c. Norvegiei, nr. 28070/06, 09 aprilie 2009)*.

În cauzele *Danev c. Bulgariei şi Iovtchev c. Bulgariei*, CtEDO a reţinut în esenţă încălcarea Convenţiei, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanţelor naţionale, care atribuiseră reclamantului obligaţia de a dovedi existenţa unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme

manifestări externe ale suferinţelor lui fizice sau psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obţină.

Prin noțiunea *de prejudiciu moral* se înţeleg suferinţele psihice sau fizice cauzate prin acţiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viaţa, sănătatea, demnitatea şi reputaţia profesională, inviolabilitatea vieţii personale, secretul de familie şi personal), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor etc).

Astfel, ținând cont de cele reținute supra, instanța corect a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Smuc Vasili suma de 20 000 lei, cu titlu de despăgubiri morale, a cărui cuantum este unul echitabil, reieșind din gradul suferințelor suportate, fiind în concordanţă cu principiul răspunderii civile delictuale care impune reparaţia integrală, reală şi efectivă a daunelor morale cu luarea în considerare a urmărilor faptei asupra integrităţii corporale şi sănătăţii părţii vătămate, a naturii şi duratei acestora, având în vedere şi exigenţele art. 3 din Protocolul nr. 7 la Convenţia Europeana a Drepturilor Omului şi Libertarilor Fundamentale.

7. Subsidiar, existența daunei morale pricinuite lui Smuc Vasili prin infracțiune se constată odată ce prin raportul de constatare nr. 202302D1762 din 27.11.2023 la el s-a constatat că a suferit vătămări corporale medii sub formă de luxația humerusului drept cu deplasarea capului humeral caudal și medial cu edem al țesuturilor moi la acest nivel, care au fost cauzate cel mai probabil în rezultatul acțiunii traumatice prin tragerea și/sau rotirea articulației scapulo-humerală.

Respectiv, durerea și suferința fizică a celui pătimit sunt elementele nemijlocite care atestă existența unui prejudiciului moral. Durerea cauzată lui Smuc Vasili prin acțiunile inculpatului, cu amprentarea unor sechele emoționale, sunt apreciate ca daune morale a căror compensare este pusă în sarcina vinovatului. La fel, amintirile neplăcute despre cele întâmplate, sunt apreciate ca fiind daune morale. Compensarea acestora în valoare bănească are să asigure satisfacția morală a celui pătimit.

În funcție de caracterul şi gravitatea suferințelor psihice cauzate părții vătămate Smuc Vasili, de gradul de vinovăție al făptuitorului şi de măsura în care compensarea poate aduce satisfacția părții vătămate, urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, Colegiul este de părere că suma de 20 000 lei, invocată spre încasare cu titlu de prejudiciu moral, este una proporțională și echitabilă.

În aspectul celor deduse, Colegiul respinge argumentul recurentului precum că suma de 20 000 lei încasată cu titlu de prejudiciu moral ar fi exorbitantă, tratând alegațiile aduse în acest sens ca fiind declarative și nejustificate.

8. În lipsa altor circumstanțe, decât cele prezentate la soluționarea cauzei în fond, căror instanța le-a dat o apreciere obiectivă, Colegiul constată netemeinicia cerințelor recurentului, fapt pentru care va dispune respingerea recursului ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit. a), art. 416 - 418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul inculpatului Munteanu Grigore declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 28.03.2024, pe cauza penală în privința lui **Munteanu Grigore**, se respinge ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată la data de 09.12.2024.

Preşedintele completului, Judecători: